

DISKUSIJA

Mislím, da je sámo dejstvo, da ima oddelek za etnologijo sedaj možnost izboljševati vsebino študija, razveseljivo. To je razlog za optimistični začetek tega pogovora kljub obžalovanja vrednemu dejstvu, da večine članov oddelka s predstojnikom vred ni tukaj in smo tako rekoč brez sogovornika. Govorim kot predstavnica generacije, ki je poslušala predavanja prof. dr. Vilka Novaka in prof. dr. Slavka Kremenška, ki sta nas učila o regionalni etnologiji Slovenije, Jugoslavije in Evrope, o neevropski etnologiji in o občí etnologiji. Takrat se posameznih predmetov ni dalo poglobljati. Normalno je, da stroka načelno podpre trud članov oddelka.

Že na začetku naj povem, da se mi zdijo meje med strokami prehodne, debata o tem pa posebej v zadnjem času v časopisih hudo zbanalizirana. Vendar pa mi sploh ni jasno, čemu oddelku spreminjati ime, saj ima etnologija jasno identiteto, z dodajanjem kulturne antropologije pa se seveda postavi vprašanje, zakaj ne socialna in fizična, če že sploh kakšna antropologija. Kulturno in socialno antropologijo obravnava občá etnologija, saj so prva skripta in tudi edina o tem prav Obča etnologija Slavka Kremenška iz leta 1973.

Novi predmeti, kot npr. ekonomska in politična antropologija in socialna psihologija, so gotovo koristni, vendar pa se mi zdi za ta oddelek najvažnejše, da širi, pogloblja in razvija specializirane temeljne predmete slovenske etnologije. Za pogovor v društvenih okvirih pa si moramo predvsem postaviti vprašanje: V kolikšni meri se v študiju etnologije kaže napredek in stanje v slovenski etnologiji? Ali se v tem predmetniku kaže specializacija slovenske etnologije? Menim, da je delež predmetov, posvečenih slovenski etnologiji, veliko preskromen. Ne morem razumeti, da se temu predmetu odreja tako malo prostora, saj ni mogoče, da bi en sam predmet o kulturi in načinu življenja tudi v prihodnje moral ali mogel zadoščati. Po mojem je bistvo razvoja mlade slovenske etnologije prav v njeni današnji razvejanosti, zato si posebne predmete že zaslužijo mnoga področja materialne, družbene in duhovne kulture, npr. tradicionalno gospodarstvo s tehnikami, predmeti in njihovimi nazivi, obrt, stavbarstvo, noša, prehrana, oblike družbene organizacije, šege letnega in življenjskega kroga, delovne šege, posamezne veje folkloristike, znanje (v predmetniku je etnoastrologija; tu bi morala biti vsaj narava v celoti). Oddelek za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani se je uveljavil z etnološkim proučevanjem mest, z urbano etnologijo. Opravljenega dela in objavljenih raziskav je veliko, nesporno je to področje pomembno za slovensko etnologijo. Ne morem razumeti, da v seznamu tega predmeta ni.

Kolikor bi bilo za slovensko etnologijo poskrbljeno v skladu z njenim

današnjim stanjem in razvojem, bi ob nakazanih predmetnih širitvah in novih teoretičnih predmetih to res lahko bil čudovit študij, v nasprotnem primeru pa je po mojem ta predmetnik brez perspektive. V četrtem letniku je sicer cela vrsta izbirnih predmetov, ki pa po mojem ne morejo nadomestiti temeljnih znanj. Mislim, da etnolog ne bo usposobljen za kustosa v muzeju, potem ko bo eno leto poslušal predavanja o muzeologiji, zgodovini in vrstah muzejev itd., ampak je veliko bolj pomembno, da bo poznal tradicionalno kulturo, postopke, predmete in nazive in tudi sodobne inovacije. Podobno velja za konservatorstvo. Treba je poznati regionalno stavbarstvo, stavbe, načine in materiale; samo konservatorstvo z zgodovino, načini in zakonodajo varstva kulturne dediščine se lahko predela hitro, saj se poglavitno izkusi v praksi. Tudi v turizmu bo lahko etnolog uporaben samo, če bo poznal regionalno stavbarstvo, gospodarstvo, nošo, prehrano, šege, glasbo, ples, narečja... Brez poznavanja temeljnih etnoloških področij etnolog ne bo mogel koristno delati v vejah uporabne etnologije, četudi bi jih imenoval applied anthropology...

mag. Mojca Ravnik

MNENJE

Glede na dosedanje izkušnje v Inštitutu za slovensko narodopisje ugotavljamo, da oddelek za etnologijo študentom daje primerno teoretično podlago, premalo pa stvarnega znanja o vseh področjih narodopisja ali folkloristike. Nihče ne terja ali pričakuje specialistov, saj se bodo za to usposabljali v ustanovah, kjer se bodo zaposlili. Mislimo pa, da bi morali biti s stroko, ki se ji bodo posvetili, toliko seznanjeni, da jim ob nastopu službe ne bi bilo treba začeti od temeljev, kar se sedaj praviloma dogaja. S tem se podaljšuje čas njihovega usposabljanja in otežuje pridobivanje znanstvenih naslovov.

Mirko Ramovš

DISKUSIJA

Ne bom govoril o novem učnem načrtu, ki smo si ga pred časom skrivaj podajali pod mizami, ampak o ekcesu, ki ga je ta program izzval. Zakaj?

Ta program se mi zdi dovolj jasen, da bi se o njem dalo kompletno razpravljati. Po moji grobi oceni nima prave, jasne identitete. Če je nastal kot odziv (kritika) na neki drug program brez pravega lica, je tudi sam zgrešil namen. To je prvi kavelj. Dalje.